

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Bokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2.50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverstopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Kobilice in Gabrščekova „Soča“.

(Dalje.)

Zadnjič smo navedli „Sočino“ opravičevanje. Danes naj sledijo na kratko izvirni podatki iz uradnih spisov, da bodo gospodje čitatelji natančno in resnično podučeni o razvoju zadevne akcije od začetka do konca.

Vsled vladne inicijative in s privolenjem c. kr. ministerstva za poljedelstvo vršila se je dne 2. decembra 1909 pri deželni odboru konferenca, zadevajoča akcijo proti kobilicam na Krasu.

Vlado sta zastopala na tej konferenci c. kr. namestniški svetnik dr. Ernst Pipitz ter c. kr. vladni svetnik in deželni nadzornik za poljedelstvo Tomaž Fröhaufer. Razun zastopnikov deželnega odbora je bil navzoč tudi nadzornik c. kr. kmet. kem. poskuševališča Franc Gvozdenovič, t. j. oni gospod, ki je vodil tozadevno akcijo leta 1909 in kateri je pozneje izdal tudi predmetno poročilo.

Na konferenci je vladalo prepričanje, da se bodo tudi letos kobilice z vso gotovostjo pojavile in da se mora zaradi tega leta 1909 z velikim uspehom pričeta akcija nadaljevati. Stroški so se zložno prevdarili na znesek 70.000 K, od kojega naj bi se uporabilo 10.000 K za nakup puranov. Direktno lovenje naj bi se vršilo kakor leta 1909 s pomočjo šolske mladine in naj bi se v to svrhu čim prej napravili potrebni koraki pri deželni šol. svetu.

Konečno se je na tej konferenci sklenilo, da bi se plačali prevdarjeni stroški 70.000 K v sledečem razmerju: 60 odstotkov t. j. znesek 42.000 K naj bi plačala vlada, 25 odstotkov t. j. znesek 17.500 K dežela, in ostalih 15 odstotkov t. j. znesek 10.500 pa prizadete občine same.

V smislu na konferenci napravljenih sklepov obrnil se je dež. odbor takoj na c. kr. dež. šolski svet zaradi šolske dece in je sestavil za dovoljenje deželne podpore potrebno poročilo na deželni zbor. Zbornica je v seji od 7. januarja 1910 sklenila naj se odda najprej zadevo finančnemu odseku v proučenje in poročilo.

Predlog dež. odbora se je glasil doslovno: „V kritje stroškov potrebnih za boj proti kobilicam na Krasu, ki se

ima vršiti leta 1910, se dovoljuje dopora 25 odstotkov do najvišjega zneska 17.500 K s pogojem, da pokrijejo ostali del potrebščine, proračunene na 70.000 K, visoka vlada in občine.“ Finačni odsek je določil poročevalcem poslanca dr. Stepančiča.

Poslanec Stepančič, proučivši zadevo, je prišel do zaključka, da se mora predlog deželnega odbora na korist akcije in na korist prizadetih občin v dveh točkah predrugačiti. Prepričan, da bi ne mogle kraške občine ničesar prispevati, predlagal je, naj prevzame vlada tudi občinam na konferenci odnosno v odborovem predlogu naloženi znesek 15 odstotkov t. j. 10.500 K in za slučaj, da bi vlada tega ne hotela, naj se akcija vrši neglede na prispevek občin.

V tem smislu je konkretiziral svoje predloge, ki so bili po razpravljanju v dveh odsekovih sejah od finančnega odseka tudi sprejeti.

Stvari na korist ovadimo, da se je vze v odsekovih sejah nekam hudomušno namigavalo da je vlada najbrž nalašč stavila pogoj, naj tudi prizadete občine prispevajo, da si je bil vze naprej najmanj dvom opravičen, da bi se moglo to zgoditi — češ ako občine nič ne dajo, se bo vlada lahko izgovarjala, da ni izpolnjen stavljeni pogoj in da neha tudi njena obveznost.

Dne 4. februarja t. l. utemeljeval je poslanec Stepančič v daljšem govoru potrebo akcije — gospoda čitatelji poznate vže dotično vsebino, ker je bil govor objavljen v „Gorici“, pa tudi „Soča“ je nekatere odlomke vže večkrat z debelimi črkami ponatisnila — ter povdarjal, da se mora akcija na vsak način in pravočasno vršiti, naj prevzame vlada ne le stroške K 42.000 nego K 52.500, in se je konečno z povzdignjenim glasom obrnil kakor da bi bil slutil, da se utegnejo vladine obljube izjaloviti do navzočega zastopnika visoke vlade, naj bi uporabil ves svoj upliv, da se akcija vrši, da se pravočasno vrši in da se osvobode prizadete občine vsakega prispevka.

Predlog finančnega odseka bil je nato od dež. zbora enoglasno sprejet in s tem se je smatrala akcija proti kobilicam zagotovljenim in smelo trdimo, da nobenemu in niti „Soči“ ni takrat v glavo padlo, da bi bil dvoimil o resnosti nameravane in sklenjene akcije.

Tu bodi pribito za sedaj le dejstvo, da se je vse to godilo dne 4. februarja t. l. tedaj v času, ko ni bil le poslanec Stepančič, marveč ko so bili vsi poslanci in sploh ko je bila javnost na podlagi dogodkov v pretečenem letu uverjena, da bo tudi letos vse polno kobilic na Krasu.

Zasledujmo sedaj, kako se je zadeva uradno dalje razvijala in je li res, da bi bil deželni odbor držal tozadevno — kakor mu predbaciva „Soča“ — roke križem.

Deželni odbor je takoj sporočil sklep deželnega zbora visoki vladi s toplim priporočilom, naj bi sprejela nase tudi prispevek občin v znesku 10.500 K, in naj bi vladno podporo čim prej dovolila, da se bode mogla akcija pravočasno pričeti.

O priliki ko je voditelj poljedelskega ministerstva posetil Gorico, je gospod deželni glavar osebno v imenu dež. odbora pojasnil celo zadevo visokemu gospodu od kojega besede — žal, da tudi one finančnega ministra — je bilo odvisno, koliko podpore dobi Kras v navedeno svrhu. Gospod voditelj poljedelstva je bil takrat poln obljub za blagor naše pokrajine in je bil posebno navdušen za zboljšanje gospodarskih razmer na opustošenem Krasu.

Ker je vlada vstrajala pri tem, da se akcija mora vršiti s pomočjo šolske dece, požuril je dež. odbor opetovano krat in sicer zadnjikrat z požurnico od dne 24. marca 1910 št. 12172/9 c. kr. deželni šolski svet, naj se vendar enkrat izjavi na dopis od 24/XII 09 št. 12172/09, bode li šolska deca vže pred počitnicami pri akciji sodelovala ali ne. — Še le z dopisom od 25. aprila 1910 št. 41/4 — 10 je c. kr. deželni šolski svet odgovoril, da je sklenil v seji od 22. aprila 1910, da se tudi letos, kakor v letu 1909, ne sme motiti šolskega poduka z akcijo proti kobilicam, ki se bo vršila v pomladi — „durch die im heurigen Frühjare zu unternehmende Heuschreckenbekämpfungaktion“ — češ, da bi trpela s preterganjem poduka izobrazba in vzgoja šolskih otrok veliko škodo, (menda bi ne bila taka reč, ne?! o. s.) da ni pa nikakih ovir proti uporabi otrok in učiteljev pri nameravani akciji med počitnicami.

Dne 12. maja je došlo še-le dež. odboru poročilo od c. kr. namestništva,

da se v Trstu o vladni podpori še ničesar ne ve in da treba še počakati.

Istega meseca govoril je poslanec Stepančič z gospodom c. kr. namestnikom v zadevi akcije proti kobilicam osebno. Gospod namestnik mu je obljubil, da bo skrbel, da se zadeva čimprej od strani visoke vlade na Dunaju ugodno reši, in je tudi v nekoliko dneh poslanca Stepančiča pismeno obvestil, da so odposlanci c. kr. namestništva prigodom neke konference na Dunaju nujnost akcije visoki vladi priporočali — vendar da rešitve z Dunaja še ni, da se pa vsak čas pričakuje.

Tako je stala zadeva koncem maja tekočega leta — in bi bilo samo še pristaviti, da se je tudi vistega meseca objavljenem poročilu c. kr. kmet. kem. poskuševališča v Gorici, spisanem od nadzornika Fr. Gvozdenoviča naglašala nevarnost, da nastopijo kobilice tudi letos v velikih množinah. (Pride še.)

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Minoli teden je konečno podpisala avstrijska vlada trgovinsko pogodbo s Srbijo. V veljavo pa pride še-le v jeseni, ker mora to pogodbo podpisati in odobriti tudi ogrska vlada. Šestnajst mesecev je od tega, kar je zaprt srbski trg za avstrijske izvozne predmete. Šestnajst mesecev ni smela Srbija uvažati svoje živine v našo državo.

Zadnja trgovinska pogodba je bila sklenjena leta 1904 in je trajala do leta 1908. Od l. 1908 naprej pa je bil v veljavi le provizorij trgovinske pogodbe, ker se nikdar ni moglo priti do kakega stalnega dogovora. Ta provizorij je trajal do 31. decembra omenjenega leta in se je podaljšal za tri mesce na podlagi pooblastilnega zakona. V spomladi lanskega leta pa so nastala med Avstrijo in Srbijo navskrižja, katera so napravila vsako pogajanje v gospodarsko-političnem oziru nemogoče. Šele v zadnjih mescih, in to vsled tega, ker daje politični položaj na Ogrskem upati, da se stvar vspešno reši, je prišlo vprašanje trgovinske pogodbe v hitrejši tir. V mescu juliju t. l. so se v to svrhu vršile konference ministrov in carinske in trgovinske konference, na podlagi katerih se je prišlo do sklepa sedanje trgovinske pogodbe, ki bo uveljavljena in ratificirana, kakor uvodoma rečeno, v jeseni, potem ko bo ogrski državni zbor pogodbo odobril.

Kolikega pomena so dobri gospodarsko-politični odnošaji s Srbijo, se razvidi iz sledečih vrst.

Sedanja trgovinska pogodba nam sicer ne prinese bogve kakih ugodnosti, ali vsaj podlaga bode za sklepanje ugodnejših pogodb v poznejših časih.

Srbija je do leta 1908 lahko uvažala neomejeno število žive živine v našo državo. Leta 1908 pa se je to število omejilo in uvažanje žive živine je bilo sploh izključeno. Samo 35.000 glav zaklane goveje živine in 70.000 zaklanih prešičev je smelo čez mejo. Zato pa je uvoz avstrijskih industrijskih pridelkov v Srbijo trpel. Italija in Nemčija sta pri tem imela lep dobiček, ker se je Srbija posluževala izdelkov teh dveh držav. Še celo daljnja Rusija je prodala

Bog ne daj, da slepec izpregleda.

Bolgarski: Aleks Kostantinov.

(Konec.)

„Kaj, ne le s pašo? tudi z vezirji (ministri) govori.“

„Z vezirji? ... Pa morda, da celo se sultanom?“ izreče oprezno blaženi stavec.

„Seveda tudi s sultanom.“

„Tudi s sult.“ solze polijejo ubogega starca, ni mogel prenesti tolike sreče in ulije se mu: potok solz od radosti ...

Kar se oglasi zvonec in naznani, da se je vzbudil naš imenitnik. Sluga mu nese čaj, in za pol ure pelje sluga deda Petka po stopnicah, ter kuje načrt, kako bo urediti, da bo bolj presenetljivo.

Naposled se odloči, da potrka na vrata in da privede očeta, ne da bi bil prej oznanil njegov prihod. In res, potrka, odpre vrata in porine deda Petka v sobo.

„Vaš oče, vaše visoko blagorodje“ — vsklikne sluga svečano. Doktor obstoji, kot bi ga bila strela ošinila in izpusti čašo s čajem; ali ta neodločnost je trajala le časek. Skoči kvišku, pogleda z največjim prezirom očeta in zarjuje:

„Kaj? Kako mi smeš ti privedi v moj kabinet takega...“

„Slavko, dete!“, vsklikne iz srca ded Petko...

„Pelji ga ven!“ zavrešči doktor s tresočim glasom, vzame z mize pest denarja in ga da grobo slugi ter zareži: „Ná, daj mu denar pa da se izgubi od tod, ali si čul?...“

„Sluga pokorni, vaše visoko blagorodje!...“

In njegovo visoko blagorodje Slavoljub Petrovič Belokrvski zaloputne srdito vrata...

**

„Bog ne daj, da slepec izpregleda“, veli Bolgar. S tem pa ne misli tega, ki je telesno slep, nego studi se mu slepec-tepec, ki je bil dvignjen — radi kakih slučajnih dogodkov — iz ničnosti, iz blaža, in je prišel do višine, pa se zdaj sramuje rodá in zasramuje i očeta, i dobrotnika i dom. Tíu!

Srb pa meni: Pokondirena tikva (čutara iz buče). In zopet je pregovor: Slabo, če postane opanka čevelj. — Posadi berača na konja, pa ti uide. Kozel ima dolgo brado, pa le ni modrijan. Najhujši vseh divjakov — omikani divjak itd. — Ne navajam drugih vzgledov iz življenja; morda ti je samemu znan kakšen tak...

jala svoje izdelke Srbiji. Avstrija je torej zgubila Srbijo kot odjemalko. Ta dejstva pa so vplivala naravnost katastrofalno na nekatere vrste industrije. Skrajni čas je torej bil, da se Srbija popolnoma ne odtuji našim industrijskim izdelkom, kajti ne samo Srbija ampak celi Balkan je s posredovanjem Srbije odjemal naše izdelke.

Sicer je avstrijska vlada imela slabo vest, ko je videla veliko takratno napako, ali udušiti jo je hotela s tem, da je dovolila šest milijonov kron za povzdigo živinoreje. Uvidela je pa tudi, da s tem ne more izdatno odpomoči pomanjkanju in zato tudi podraženju živine, zato je podvizala, da se pogajanja s Srbijo dovedejo do sklepa.

Pogoji sedanje trgovinske pogodbe so za mnogo slabše, kakor so bili v poprejšnjih pogodbah. Temu je krivo dejstvo, da se je rumunskemu živinskemu trgu dovolilo svoje blago prodajati v naši državi. Rumuniji se je za letos dovolilo uvoz 10.000 zaklanih goved, katero število pa sme do leta 1917 (t. j. dokler poteče rok pogodbe) sukcesivno rasti na 35.000. Ravnotako se je določilo število zaklanih prešičev na 50.000 glav, ki sme l. 1917 doseči višočino 120.000.

Ker je s pogodbo z Rumunijo potreba mesa za nekoliko pokrita, se toraj Srbiji ni moglo dovoliti, da bi smela neomejeno uvoziti svoje živine, ker bi sicer cena domače živine za toliko padla, da bi se živinoreja pri nas sploh ne izplačala več. Zato sme Srbija uvoziti le 20.000 zaklanih goved in 70.000 zaklanih prešičev v našo državo. Vsled tega so tudi koncesije, katere je Srbija nam dovolila, po tem umerjene. Od 670 postavk srbske carinske tarife se jih je Avstro-Ogrski le petina deloma znižala, in sicer glavno za drva, stavbeni les, hišno opravo, cement, volneno blago, stekleno blago, pivo, porcelansko blago, usnjate in železne predmete. Ta pogodba bo trajala do leta 1917 in upajmo, da se potem sklene ugodnejša.

Dopisi.

Miren. — Z največjo slovesnostjo smo obhajali Mirenci praznik, ko je naš domačin stopil pred Gospodov oltar in daroval prvokrat nekrvavo daritev. Pripravljali smo se celi teden na ta dan. Pritrkovanje zvonov je naznanjalo naokoli, da bomo obhajali izredno slovesnost. Po skoraj 50 letih smo dočakali, da je naš domačin stopil med delavce v vinograd Gospodov, v katerem vedno bolj primanjkuje delavcev. Nova, mlada moč se bo oprijela svetega dela za zveličanje človeštva. — Slovesnost nove sv. maše našega rojaka č. g. Vinkota Štanta se je pričela minulo nedeljo s tem, da je naš ljubljani preč. g. župnik Ivan Rojec šel na dom č. g. novomašnika in ga spremljal v župnišče, odkoder je šla procesija v cerkev med mlaji in zastavami, med pritrkovanjem zvonov in gromenjem topičev. V procesiji smo opazili mnogo duhovnih sobratov. Vstopivšemu v cerkev so mu pevci zapeli slavnostno kantato. Zatem je imel lep cerkveni govor preč. g. župnik Rojec o pomenu in veličastvu duhovskega stanu. Na koncu je pozdravil novega duhovskega sobrata in mu vroče polagal na srce skrb, ljubezen in blagor ovčic, ki mu bodo v dušno oskrbo izročene. — Potem je pel novomašnik slavnostno sv. mašo ob obilni asistenci, ob strani katerega je stal veleč. g. dekan Gotard Pavletič. — Po sv. maši so domačini in drugi obdarili novomašnika z denarnimi darovi. S tem je bila jutranja slavnost končana.

Popoludne se je blagoslovil novi križev pot, lepo, umetno delo dunajskega mojstra. Po cerkvenem opravilu pa smo se podali v dvorano „Društvene doma“, kjer je bila domača veselica, katero so nam poskrbeli naši malčki.

Tako smo imeli minulo nedeljo vesel dan, ki nam ostane vsem v spo-

minu. Novega č. g. novomašnika Bog živi! Našemu preč. g. župniku pa se iskreno zahvaljujemo, ker tako vneto skrbi za naš dušni in gmotni blagor!

Iz Dornberga. — Kdor je v „Soči“ št. 80 čital dopis iz Dornberga, v katerem se na grd, lažnjiv in podel način napada našega preč. g. župnika, se je moral nad tako pisarijo zgražati.

Ker naš preč. g. župnik takemu podležu ne bo odgovarjal, je prijel ta kmečka žuljeva roka za pero, da pojasni javnosti, kakih sredstev in fraz, lažij in obrekovanj se „Sočin“ dopisun poslužuje.

Dopisnik pravi v svojem dopisu, da ko je naš preč. gosp. župnik pred leti spoznal, da se mu tla majajo, da je ustanovil posojilnico, ki si je od krvavih kmečkih žuljev napravila precej kapitala, da ne bi propadel. Na to očitanje maio odgovora! Ko bi vodili našo posojilnico takšni frskolati, kakoršen je dopisnik „Soče“, bi gotovo ne imela niti vinarja kapitala in tudi svojega salona bi si ne mogla zidati. Naš preč. gospod župnik pa ni od strahu majajočih se mu tal ustanovil posojilnico, ker tla se mu sploh v Dornbergu še niso majala, ampak ustanovil jo je iz tako blagohotnih namenov, kakoršnih si dopisunče še misliti ne zna, za kar smo in bomo preč. g. župniku hvaležni do našega zadnega zdihljaja. Nadalje pravi, da ob času zidanja železnice je podjetni Kerševani videl potrebo, zidati veliki salon za prirejanje shodov in veselic, seveda liberalnih, in mi nismo takrat niti besedice črhnil. Kaj je to dopisunčetu in sploh liberalcem mari, če vidi sedaj naša posojilnica potrebo zidati svoj veliki salon? Hinavci, mari boste vi kaj k temu zidanju prispevali? Ali nam ni prosto storiti, kar hočemo? Suroveži, saj vpijete vedno po svobodi, zakaj jo pa drugim ne privoščite?! Sram vas bodi!!

Naša posojilnica zida pa svoj salon prav zagotovo z boljšimi nameni, nego ga je zidal podjetni Kerševani. On je postavil v svoj salon neki muzikalni inštrument, takozvani „orkestrion“, ki noč in dan žre naši ubogi in neprevidni mladini težko zasluženi in od svojih starišev prihranjeni denar in zraven tega zapravlja še svoje najdražje zdravje z večnim plesom, ki ni niti v največjih praznikih v letu izključen. Ali se ne pravi to zaničevati? božjo zapoved in izsesavati uboge?! Saj se vedno stariši pritožujejo, da jim otroci doma denar kradejo in nosijo v ono nikdar polno žrelo zgor omenjenega instrumenta.

Da se pa to zlo in razvado naše mladine prepreči, je odbor naše „Hranilnice in posojilnice“, ki obstoji iz previdnih in razsodnih mož, sklenil, da se zida svojo veliko dvorano, v kateri bode imela naša mladina svoje shajališče in priliko na dostojnejši način se kratkočasiti, namreč s telovadbo, s čitanjem dobrih časnikov in knjig, s petjem, s prirejanjem poučnih iger in veselic itd. Takšni so nameni naše posojilnice, torej prav lepi. Sicer pa radi verjamemo, da ta šmentrani salon naše posojilnice dopisunčka in sploh liberalce v oči bode, peče in grize, ali mi jim ne moremo pomagati tudi če jih na trebuhu prejé. Čudno je pa to, da vse drugo, kar je klerikalnega, jim je nasprotno, samo kronce, ki so se stekale v njih salon, te so jim bile tako ljube in drage, da se jim kar sline cedijo po njih, ker jih menda več ne bo. Da, da, to je res hudo za vas, za naš pa koristno — pa je poglihan.

Da ne bode pa mogoče kaki zatelebanec zvitemu dopisunu verjel, da je kapital naše posojilnice spravljén od krvavih kmečkih žuljev, s katerimi sedaj zida svoj salon, dokažemo, da je sama hudobija in hujskanje, s katerim upajo naši liberalčki sedaj, ko se bližajo občinske volitve, kaj doseči. Kaj ne, dopisunče, da smo zadeli v živo? Da si je pa naša posojilnica spravila

precej kapitala, imamo se zahvaliti odboru in vodstvu, ki so skoraj brezplačno tako pridno in skrbno gospodarili in vodili to izročeno jim nalogo. Zraven tega, da si je naša posojilnica spravila še precej kapitala, je preskrbovala in preskrbuje svojim članom vse gospodarske potrebščine po veliko nižjih cenah doma, nego bi jih dobili pri drugih trgovcih v mestu. — Ravno tako dobivajo tudi posojila po tako nizkih obrestih, kakor pri drugih posojilnicah v mestu. Ali se še drzneš reči, da je kapital naše posojilnice spravljén od krvavih kmečkih žuljev, hudobni dopisun? Vemo, vemo kam pes tace moli in kje vas čevelj žuli, ali zagotovimo vas, da vse vaše farbanje ne bode nič izdalo, ker ljudstvo vas pozna. Fej!

Politični pregled.

Vojvodinja Hohenburg.

Kakor poroča „Venkov“, bo soproga prestolonaslednika Frana Ferdinanda, vojvodinja Hohenburg, ob priliki osemdesetletice cesarjevega rojstva zopet povišana. Dobila bo baje vse pravice popolne enakopravnosti.

Avstroogrsko-srbska trgovinska pogodba

je bila v Belemgradu podpisana pretekli teden.

Od strani Avstroogrške je podpisal pogodbo odposlanec grof Forgach, od strani Srbije pa državni svetnik Paču in bivši minister Draškovič.

Hrvatska kriza.

Spor med banom dr. Tomašič-em in srbsko-hrvatsko koalicijo se je zopet poostiril. Hrvatski in ogrski listi pišejo celo, da je ministerski predsednik grof Khuen Hedervary pooblastil dr. Tomašič-a, da naj razpusti hrvatski sabor.

Razžaljenje katoličanov na Angleškem odpravljeno.

V angleški zbornici so razpravljali v drugem branju o predlogi, ki odpravljaja v kraljevi izjavi ob nastopu vlade ostanke starih časov tisto besedilo, ki kruto žali verske čustva katoličanov.

Španski kulturni boj.

Z vso gotovostjo se trdi, da prekine Španka vse diplomatske zveze z Vatikanom.

Domače in razne vesti.

Namestnik princ Hohenlohe je včeraj nastopil svoj poletni dopust. Vodstvo namestništva je prevzel dvorni svetnik Alojz Lasciac.

Iz finančne službe. — Davčni oficijal Ivan Bernardis je imenovan davčnim upraviteljem v IX. činovnem razredu, davčni asistent Adolf Slabanja pa davčnim oficijalom v X. činovnem razredu.

Potrđitev župana Hribarja odklonjena? — Pod tem naslovom piše „Edinost“: Iz Ljubljane se poroča, da je cesar odklonil potrditev župana Hribarja ljubljanskim županom. Potrjena ta vest pa še ni.

Zanimivosti iz Rima. „Il giornale d'Italia“ z dne 14. julija 1910 je priobčil poročilo o izletu avstrijskih tržaških Italijanov v Rim. Med drugim piše tudi o gostiji v uradniškem krožku (Circolo degli impiegati). Tu je na zvršetku sviral maestro Cimara ital. kraljevo. Garibaldijevo in Mamelijevo himno. Pri šampanjcu pa je predsednik krožka držal govor, katerega je po poročilu „Giornale d'Italia“ zaključil s tem, da je „med frenetičnim ploskanjem trdil, da Rim, da Italija neprenehoma goji eno veliko misel: Trst!“ Temu se je zahvalil v imenu Tržačanov dr. Oberdorfer s kratkimi besedami: „Ker sem moral obljubiti, da ne bom govoril, za trjujemo svoj ideal s tem molkom.“

Župan mesta Frascati je pozdravil tržaške brate z željo, „da nekega

dne Trst objame velika mati domovina (grande madre patria!)“

Naj le objamejo matre patrijo — Trst pa naj pustijo, kjer je!

„Veliki punt“ v drugem natisu je te dni izšel in se ga dobi v „Narodni Tiskarni“ v Gorici. Cena knjige je 1.60, s poštnino 10 vin. več. Knjigo toplo priporočamo. Prva izdaja je pošla v dobrem pol letu. Upamo, da tudi drugi natis bo našel mnogo čitalcev. Saj vsebuje knjiga sliko iz življenja našega kmečkega ljudstva na Goriškem, ko se je naš kmet spuntal proti gospodi. Knjigo pošljemo te dni nekaterim rodoljubom po deželi.

Pozor, slovenski stariši! — Sedaj med šolskimi počitnicami govore stariši o tem, v kako šolo vpišejo svoje otroke prihodnje šolsko leto. Veleresen korak, katerega napravijo stariši takrat, ko odločujejo prihodnost lastnega otroka, kajti prereshična je sodba: Kakor otrok začne, tako otrok nadaljuje. Da štejemo Slovenci še mnogo, mnogo takih starišev, ki pravijo, da je vseeno, v kako šolo vpišejo lastnega otroka, najsibodi v slovensko, nemško ali italijansko, je žalostna resnica. Še žalostnejše je, ko mora čuti izobražen slovenski rodoljub iz ust slovenskih nezavednih starišev besede: „Saj je boljše, da dam mojega otroka v nemško ali laško šolo, se vsaj nemško ali laško nauči, saj slovensko uže tako zna“. Oj zmeta in slepota starišev, ki si s takim nevednim govoričenjem nakopujejo žalostne in bridke dneve! Ali ne vidijo, koliko slovenskih nezavednih starišev, ki so enako govorili in dali otroke v laške ali v nemške odgojilnice, morajo danes prenašati bridka zasramovanja od lastnih otrok? Komaj šoli dorastel pobič preklinja očeta in mater s „ščavo“ in jih pošilja v „montanjo“. Poznamo v Gorici slovenske stariše, ki so dali šolati sina v laške šole. Stariši govore slabo italijanščino, sin govori seveda dobro. V družini govore italijanski na ljubo sinku. Ker pa materi Slovenki ne teče italijanščina gladko, jo pri vsaki besedi, katero zgreši, zbode laški sinko: „Mostra di ščava ti ga 40 anni, e ancora adesso no ti parli ben italian (Mostra ščava, imaš 40 let, a še ne znaš dobro italijanski govoriti.) In kaj je ta sinko? Potepuh. Šolo je obesil na klin, starišev ne uboga. Sedaj pa mati in oče bridko tožita, kak je njun sin. A je prepozno. Takega je naredila laška šola in laška družba. Stariši so sami krivi, da morajo nositi težak križ na ramenih. — Nemško in laško se bode uže naučil sinko, dragi stariši. Poglejte našo mestno mladino! Saj poznajo vsi dijaki italijanščino, čeravno niso obiskovali laških šol. Nemščino pa uže tako učijo v vseh šolah. Zatorej: Vaše otroke v slovenske šole!

Za nadaljno višjo izobrazbo žensko in moško bo preskrbljeno! Imamo zavode „Šolskega in Malega Doma“, imamo obrtne šole, imamo c. kr. vadnice za dečke in deklice (ki sicer niso take, kakoršne bi morale biti), imamo moško in žensko učiteljišče, sedaj dobimo še slovensko gimnazijo. Ne bode se kesali, vaši otroci vas ne bodo kleli na stara leta, izobraženi pa bodo bolj kot da bi hodili v laške ali samonemške šole. Pozor tudi zavedni rodoljubi, ki stanujete v bližini takih nezavednih slovenskih starišev. Ni jeden otrok naj se nam ne izgubi! Ako bi pred 20 leti slovenski stariši skrbeli za slovensko vzgojo svojih otrok, bi bilo danes goriško slovenstvo na višji stopinji kakor je. Parola vseh rodoljubov bodi: **Slovenski otrok v slovensko šolo!**

Društvo trafikantov za Goriško-Gradiščansko bo imelo svoj letni občni zbor v nedeljo 14. avgusta ob 3. uri popoldne „Pri Treh Kronah“ v Gorici. Odbor vabi vse člane k obilni udeležbi. Iz tozadevne okrožnice, katero razpošilja društveni odbor trafikantom pos-

nemljemo, da je v tem društvu včlanjenih $\frac{1}{5}$ vseh trafikantov Goriško-Gradišanske. Odbor pozivlja trafikante, naj pristopijo polnoštevilno v društvo, kajti v društvu je moč. Zboljšanje stanja trafikantov je odvisno od solidarnosti vseh.

Tečaj knjigovezov otvori dne 8. avgusta zavod za pospeševanje male obrti v Gorici. Tečaj bo trajal do 10. septembra.

Dva otroka brata utonila. — V nedeljo popoldne sta utonila v Biljah v luži, kjer se koplje ilovica za opeko, dva 14 in 12 letna otroka — brata Anton in Ivan Zorn iz Dol. Vrtojbe. Sušila sta pri opekarni opeko in vsa vroča sta odšla, da se malo ohladita, se kopat v bližnjo lužo, kjer sta našla smrt. — Bila sta v onem času tu sama. Ko so čez nekaj trenutkov prišli drugi mladeniči tja in so videli dve obleki na vrhu luže, so šli gledat, kje morata biti lastnika. Ko jih niso mogli najti zunaj, so šli jih iskat v vodo, kjer so jih tudi našli, žalibog — prepozno. — Ubogi roditelji so vsi obupani nad to strašno nesrečo, ki jim je došla na ušesa nepričakovano. Opomniti je treba še tu, da jima je pred par leti utonila na lastnem domu v Vrtojbi tudi ena hčerka. Lastniki opekarn ali v to poklicane oblaštbi bi morale prepovedati vsako kopanje otrok, kakor tudi odraslih po teh lužah, ker je tu tudi teren sila blaten in ostane človek prav lahko v blatu. — V Piljah, kakor tudi v Bukovici, pripetilo se je že več takih slučajev.

„Kolera“ v Vrtojbi? — Po Gorenji Vrtojbi se je močno razširila neka vrsta nalezljive bolezni v podobi močne krvave driske. — Bolanih na tej nalezljivi bolezni je največ otrok; bolani pa so tudi odrasli. Pojavila se je ta bolezen minuli teden; do danes je zahtevala eno mlado žrtev. Ker se pri tej bolezni pojavlja še precejšen smrad, govori ljudstvo veliko o — koleri, kar pa seveda ni! — Okrajni zdravnik je dal stroge predpise, po katerih se morajo ravnati bolniki, oni, koji bolnikom strežejo in sploh oni vsi, v kojih hišah se bolezen nahaja! — Nadejati se je, da se ta nalezljiva bolezen s strogo pazljivostjo čimprej stre in uniči.

Razpis kolodvorske restavracije v Gorici drž. kol. — V postaji Gorica drž. kol. se s 1. oktobrom 1910 na novo odda kolodvorska restavracija. Prosilci imajo vložiti svoje pravilno opremljene prošnje najkasneje do 30. avgusta 1910. 11. dopoldne pri glavni pisarni c. kr. državno-železniškega ravnateljstva v Trstu ul. Giorgio Galatti 9. Podrobni podatki so razvidni iz v „Osservatore Triestino“ priobčenega tozadevnega razglasa; potrebne informacije daje c. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu, oddelek II. in pa c. kr. železniški obratni urad v Gorici drž. kol.

Imenik udov in namestnikov cenilnih komisiji za osebno dohodnino s sedežem v Gorici za leta 1910 in 1911. — Predsednik: Dorčič dr. Franc, c. k. finančni tajnik, Gorica. Namestnik: Petener dr. Artur, c. k. finančni koncipist, Gorica.

A. Cenilna komisija za osebno dohodnino cenilnega okraja Gorica-mesto. 1. Udje: a) Izvoljeni: Bader dr. Ivan, zdravnik, Gorica, Braunizer pl. Edvard, trg. z man. blagom, Gorica, Marzini Fran, posestnik in obrtnik, Gorica, Paternolli Josip, obrtnik in trgovec, Gorica, Pinaucig dr. Peter, odvetnik, Gorica, Soller Aleksander, posestnik, Gorica. b) Imenovani: Bresnig Ivan, c. k. davčni upravitelj, Gorica, Pečenko Anton, pos. in trgovec z vinom, Gorica, Petener dr. Artur, c. k. finančni koncipist, Gorica, Prinzig Ivan, posestnik in kovač, Gorica, Resberg Ivan-Ferdinand, komisijonar, Gorica, Venuti Josip, posestnik in trgovec, Gorica. 2. Namestniki: a) Izvoljeni: Bolaffio David, posestnik, Gorica, Favetti Peter, obrtnik, Gorica, Franz Artur, zasebnik, Gorica, Mosettig Feliks, trgovec, Gorica, Mulitsch Josip, obrtnik, Gorica, Sticsa Edvard, trgovec z železjem, Gorica. b) Imeno-

vani: Budau Herman, c. k. davčni oficijal, Gorica, Buzzi Ivan, mizarski mojster, Gorica, Kopač Jernej, obrtnik, Gorica, Pascolletto dr. Marij, c. k. notar, Gorica, Saunig Ivan, c. k. davčni upravitelj, Gorica, Steiner Ignacij, trgovec, Gorica.

B. Cenilna komisija za osebno dohodnino cenilnega okraja Gorica-dežela. 1. Udje: a) Izvoljeni: Bolaffio Jakob, pos. in trgovec z vinom, Ajdovščina, Budin Ivan, posestnik, Dornberg, Lenassi Odon, posestnik in lastnik žage, Solkan, Lokar Artur, c. k. notar, Ajdovščina, Saunig Ivan, posestnik, Bilje, Urbančič Alojzij, nadučitelj, Miren. b) Imenovani: Bresnig Ivan, c. k. davčni upravitelj, Gorica, Cejan, Avgust, c. k. davčni oficijal, Mali Lošinj, Kofol Valentin, mizarski mojster, Kanal, Lokar Anton, kupčevalec z usnjem, Ajdovščina, Petener dr. Artur, c. k. finančni koncipist, Gorica, Skolaris Anton pok. Franca, posestnik, Vipolže. 2. Namestniki: a) Izvoljeni: Bratina Fran, krčmar, Ajdovščina, Fogar Alojzij, pos., trg. z vinom in l. mesnice, Pevma, Lutman Andrej, posestnik in župan, Štandrež. Orel Josip, nadučitelj, Prvačina, Pauletič Josip, velep. in lastnik opekarn, Miren, Rubbia Josip, posestnik, Vogersko. b) Imenovani: Baudaž Josip, trgovec z meš. blagom, Gorenjavas, Furlani Fran, c. k. poštni nadk. v p. in župan, Prvačina, Lenardič Ivan, posestnik, Krasno, Saunig Fran, c. k. davčni upravitelj, Gorica, Zega Mihael, posestnik, Kanal.

Spomenik Janu A. Komenskemu so odkrili potomci čeških bratov v Kunvaldu. Soha, predstavljajoča Komenskega, držčega v desni roki pero, v levi pa „Didaktiko“, je umotvor kiparja Fiedlera iz Žamberka. Pod soho je napis: „1592—1670. Jan Amos Komensky je bil prvi, ki je proglasil načelo, da se ima vsakdo vzgojevati v svojem materinskem jeziku“. Na slavnosti so govorili: župan Veverka, drž. poslanec dr. Drtina in razni drugi češki odličnjaki.

Laški irredentisti obsojeni. — Dne 29. julija se je vršila na Dunaju kazenska razprava proti irredentistom Cavalieri-ju, Podetti-ju in Castelli-ju zaradi petja pesmij, polnih veleizdajalskih izjav, zaradi razžaljenja Veličanstva in zaradi veleizdajniškega nagnenja, ki se je tudi po pričah dokazalo. Podetti je bil tudi obdolžen, da je imel pri sebi doma skrit dinamit. Sodišče je sklenilo, da psihijatri še preiščejo Cavalierija, ki je še mladoten. Podetti je dobil pet, Castelli pa štiri mesece težke ječe.

Ne v Ameriko! — Letošnje leto je za Amerikance leto štrajkov. Povsod štrajkajo: po rudokopih, po tovarnah, pri cestnih železnicah itd. Zato je delo povsod nestalno in za novodošlece jako negotovo. Kdor pa gre delat v rudokope, pri katerih delavci štrajkajo, je v vedni nevarnosti, da ga štrajkarji ne ubijejo. Zato je bolje, če naši ljudje ne hodijo v Ameriko, dokler ne nastanejo onkraj oceana zopet zdrave gospodarske razmere.

Narodno podjetje na Koroškem. Slovenci na Koroškem napredujemo, počasi sicer, a vendarle. In tak napredek v tužnem Korotanu je vendar razveseljiv. — Pred par meseci je kupil grad Gamsenegg pri Guštanju (Gutenstein) z obsežnimi posestvi Slovenec g. Celestina. In ravnokar je kupil neki slovenski konsorcij vrecel kisle vode s posestvom vred na Tolstem vrhu pri Guštanju na Koroškem.

Tolstovrška slatina, dosedaj „Fetengupfer Sauerbrunn“ imenovana, je izborna namizna in zdravilna kislava voda.

Moravsko-češki poslanec dr. Stran-sky se je odpovedal mandatu radi sporov v lastni stranki.

Štrajk v Hilarijanski tiskarni v Gorici, ki se je pojavil minuli petek, traja dalje. Vzrok štrajku je, ker je vodstvo imenovane tiskarne vzelo v službo „linotipista“ iz Italije, ki ni vpisan v društvo avstrijskih stavcev. Goriški stavci zahtevajo, da mora vodstvo tiskarne „neorganiziranega“ stavca „linotipista“ odpustiti iz službe, sicer se štrajk nadaljuje. „L'Eco“ pravi, da si pomagajo

v tiskarni kakor morejo, da izdajajo list kljub štrajku.

Podbrdo. — Dne 7. t. m. se bode vršil ustanovni občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Podbrdu v prostorih gosp. A. Trojar-ja. Začetek ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Čitanje društvenih pravil. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi. Pripravljalni odbor.

Iredentstvo pred celovškimi porotnim sodiščem. — V septembru t. l. se bo moral pred celovškimi porotnim sodiščem zagovarjati blagajnik delavske bolniške blagajne, Bruno Ferluga radi hudodelstva veleizdaje in motenja javnega redu in miru. Ferluga je bil nazadnje en mesec v preiskovalnem zaporu pri celovškem deželnem sodišču ter so ga po končani preiskavi spustili na prosto proti kavciji 10.000 kron. Poprej je bil že v Trstu pol leta v preiskovalnem zaporu z večimi drugimi mladeniči, ki so jih pa od tedaj večinoma že izpustili, dokler ga niso poslali v Celovec. Kakor znano, je bil že lansko leto meseca decembra v Celovcu proces zaradi iredentstva.

„Izrabljanje uradništva južne železnice po tvrdki Viljem Beck in sinovi“. — Pod tem naslovom je dne 9. m. m. priobčil neki dunajski list škandalozne razmere, ki vladajo pri južni železnici. Vsebinska v tem članku prijavljenih obdolžitev je sledeča: Pred 35 leti se je preselil šef tvrdke Viljem Beck iz Krakova na Dunaj. Razun soproge in dveh sinov ni pripeljal ničesa s seboj. Viljem Beck je začel na Dunaju prodajati obleko na obroke. Poleg navadnih oblek je izdeloval tudi uniforme. Gospod Viljem Beck je imel tako srečo, da si je pridobil v 30 letih premoženje v skupni vrednosti 1,255.000 K. Kako je prišel Viljem Beck do tolikega premoženja, se da po originalnih listinah dokazati. Iz teh listin se spozna korupcija, ki vlada pri južni železnici.

Visoki funkcionarji južne železnice smatrajo svoje mnogoštevilno uradništvo za jako pripraven predmet, katerega Beck izžema že desetletja. Zato pa je tvrdka Beck svojim dobrotnikom hvaležni s tem, da jim leto za letom izdeluje obleke, uniforme itd. ter po preteku 16—18 mescev vknjiži dolžne zneske v „fond perdu“ (zubljen fond).

Tvrdka Beck izdeluje obleke in uniforme tudi železniškim uradnikom. Izdelane stvari pa prodaja z zaslužkom 70—80, tudi s 100%. „Rizika“ ni nobenega, ker deluje ravnateljstvo južne železnice kot inkasant. Kar po 20—30 K odteguje mesečno od plače uradnika. Tako ima tvrdka Beck samo od železniškega uradništva 40.000—50.000 K dobička na leto.

Hlače iz kamgarna stanejo Becka 15—17 K, prodaja jih po 26—28 K, sukne hlače stanejo Becka 14—16 K, prodaja jih po 28—30 K, suknen telovnik stane Becka 5 K, prodaja ga po 12 K, pike-telovnik stane Becka 5-70 K, prodaja ga po 13 K, suknen bluzu stane Becka 21—23 K, prodaja jo po 34—38 K, letni plašč stane Becka 48—54 K, prodaja ga po 84—100 K, zimski plašč stane Becka 56—70 K, prodaja ga po 150—182 K, čepica stane Becka 3-50—4-50 K, prodaja jo po 9—13 K. V teh 30 letih molze in izrablja ta tvrdka vsled korupcije višjih funkcionarjev poleg uradništva tudi upravo južne železnice. Samo za 87.000 K je zahtevala in dobila tvrdka Beck prostih voznih listov od južne železnice. Vsak potnik kake tvrdke mora kupiti letni vozni listek za 700 K. Beckov potnik Teodor Kamareith se je pa vozil celih 18 let s temporernim prostim voznim listkom, veljavnim za II. razred in brzovlake, ne da bi bil enkrat posevil kakega žel. uradnika, čeravno je bil le pod tem pogojem vozni listek izdan!

Take in enake stvari bi se pa ne mogle višiti, ako bi visoki funkcionarji južne železnice ne dobivali leto za letom bonifikacije in pa velik popust pri dobavi raznih oblačil.

Potem navede omenjeni list štiri slučaje, pri katerih se sklicuje na trgovske knjige firme „Beck in sinovi“.

Eden funkcionar je prejel leta 1906 obleke za 3178 K, plačal pa je le 1351 K.

Drugo (1827 K) se mu je odpisalo kot bonifikacija.

Drugemu funkcionarju se je odpisalo bonifikacija v znesku 752 K.

Tretji funkcionar je dobil na enak način 1958 in četrti 852 K bonifikacije.

Pisec omenjenega članka pa ve še za druge slučaje, ki jih bo tudi obelodanil, če se razmere ne bodo spremenile.

Poduradniki niso uradniki. — Disciplinarni senat najvišjega sodišča je vsled pritožbe dveh poduradnikov, ki sta zahtevala naj se z njima ravna kakor z državnimi uradniki, razsodil, da poduradnikov ni smatrati za uradnike, temveč za višje postavljene sluga in da naj se za nje zmislu primerno uporabljajo predpisi, ki veljajo za sluga, dokler se kaj drugega ne ukrene.

Smodke in svalčice, ki se prižigajo same. — „Vossische Zeitung“ poroča, da izdeluje neko industrijsko podjetje na Nemškem smodke in svalčice, ki se same prižigajo. Na koncu imajo namreč neko snov, ki se vžge sama, kakor hitro se jo podrgne ob kak predmet, ter tako tudi vžge tobak. Snov nima nobenega vpliva na okus ali vonj tobaka. Vsled tega so postale nove smodke in svalčice zelo hitro priljubljene med lovci, vojaki in sploh ljudmi, ki se veliko gibljejo v prosti naravi ter so izpostavljeni vremenskim nezgodam.

Cerkveni roparji na Ogrskem. — Nekaj časa je vsa Nitra in okolica zelo razburjena. V dvajset cerkev so vlomili. V Tirnavi so v eni noči oropali pet cerkev. Roparji so pokradli stvari, vredne do 30.000 K. Škoda je pa še večja, ker so v cerkvah poškodovali cerkvene slike ter razdrli vse oltarje. Vsa žandarmerija celega komitata je na delu. Posrečilo se pa ni dobiti vlomilce. Vendar se je pa izvedelo, kdo so vlomilci, namreč znani cerkveni ropar Franc Pekarik in njegov pomagač Aleksander Dopsa. Oba sta prišla šele pred kratkim iz kaznilnice. Še en pomagač je neki Hausmann z Dunaja. Žandarmerija se je telegrafično obrnila na dunajsko policijo, naj aretira Hausmanna. Kako zelo razburjeno je ljudstvo, kaže naslednji slučaj. Kmetje, ki so oboroženi s kosami in gorjačami, imajo vsakega tujca za vlomilca. V Busany, kjer so tudi izvršili vlom v cerkev, sta prišla dva rokodelska pomočnika, ter hotela na Glavnem trgu nekoliko počivati. Toda prebivalci so jih napadli, ter jih toliko časa topli, da sta nezavestna obležala. Odpeljali so ju v bolnico in bosta le težko okrevala.

Droblinice.

Amerika proti nemoralnim ženskam. — Amerikanci hočejo vsekako veljati za moralen narod. Dne 26. marca t. l. so v zveznem kongresu sklenili, da izženejo iz Zedinjenih držav vse nemoralne ženske, ki še niso ameriške državljanke, torej tudi one, ki so že po več let v Ameriki. Stroške za izgon plačajo Zedinjene države same. Na izselniški otok Ellis Island so prignali iz vseh krajev Zedinjenih držav že več takih žensk, ki so živele od prepovedane obrti. Med njimi je največ Nemk in Židinj — Sploh postopajo Amerikanci vedno bolj strogo proti izseljencem.

Zakladi v razvalinah. — Najnovjši potresi na Portugalskem so trdnjavo Soveral v Alcazabi deloma razrušili deloma tako poškodovali, da so jo morali popolnoma porušiti. Pri tem so našli v zidovju podzemskih ječ železne blagajne, v katerih je bilo skoro za en milijon fankov srebrnega in zlatega denarja.

Velika vročina v Ameriki. — Iz mnogih krajev Združenih držav poročajo o veliki vročini. V New-Jorku je vsled vročine umrlo 12 oseb, v Pittsburgu 6, v Filadelfiji 4, v Bostonu in Baltimoru po 2 oseb.

Kolera na Ruskem. — Kolera se v mestu Petrograd vedno bolj širi. V torek je zopet obolelo 58 oseb, od katerih jih je 16 že umrlo. V celem je dosedaj obolelo na kolero samo v Petrogradu 280 oseb.

Letošnja letina na Francoskem.
Na Francoskem bo letošnja letina skrajno slaba. Žito je uničeno po žuželkah. Sena se ne pridela nič, grozdja tudi skoraj nič. V slavnoznani Champagni ni ne kapljice vina.

Človeška zver. — „Vaterland“ poroča, da je v Kis-Telek-u na Ogrskem kmetica Štefanija Rozsa na živalski način mučila 8-letnega otroka, sirota, ki ji je bil od pupilarnega sodnika izročen v varstvo. Če ne dnevno mu ni dajala živca. Na rokah in nogah zvezanega ga je pripela k postelji. Eno celo noč ga je postavila v sami srajci na dvorišče, ko je hudo deževalo. Ker si je pa brez dovoljenja vzel skorjo kruha, ga je živalska žena slekla in postavila na vročo železno ploščo ognjišča, kjer je brez zdravniške pomoči umrl.

Najden star denar. V Brašnu na Solnograškem so pri podiranju neke hiše našli na kositarjevo škatlo, ki je bila polna zlatega denarja. Bilo je 450 komadov iz dobe cesarice Marije Terezije in cesarja Josipa II. Razum tega so našli turške, beneške in papeške cekine. Ves denar je vreden skupaj 10.000 K.

Kanal od Donave do Egejskega morja. — Nekoliko inozemskih družb je prosilo srbsko vladu za dovoljenje, da smejo graditi kanal od Donave preko Srbije in dalje do Egejskega morja. Kanal bi šel preko Srbije po reki Moravi.

Angloške pomorske vaje ponesrežile. — Dne 27. julija so se vršile velike angleške pomorske vaje, katerim sta prisostvovala tudi kralj in kraljica. V istem času se je spustil z nabrežja zrakoplovec Graham Wright s svojim zrakoplovom. Zrakoplov je dolgo časa obkroževal silne dreadnoughte, ko pa je nastala megla, je odplul proti suhi zemlji. Častniki so prepričani, da bi se v slučaju vojne prav lahko iz zrakoplova z bombami uničilo brodogojne, ne da bi se moglo z ladij poškodovati zrakoplov. Radi megle se je tudi kraljeva ladja vrnila v pristanišče. Čulo se je dlje časa streljanje, ki je pa slednjič popolnoma pojenjalo. Vsled megle so prenehale tudi pomorske vaje. Ladjevje je bilo popolnoma zmešano; brezlični brzovjav ni funkcioniral. Mnogo ladij se je pogrešalo več ur. V slučaju pomorske bitke bi bila katastrofa neizogibna.

Gospodarske vesti.

Zavarovanje zoper škode, ki jih provzročajo neurje, se razvija na Danskem zelo živahno, dasi vporablja zelo nizke tarife. Drugod po Evropi se zavarovanje omejuje le zoper škode, ki jih provzročajo toča. Dobro bi bilo, ako bi se zavarovanje raztegnilo tudi na škode, ki jih neurje napravi na stavbah, živalih in na zavarovanih pridelkih. Seveda potrebuje tako vprašanje natančnega proučevanja, predno more stopiti v veljavo.

Kmečko - geološka mednarodna konferenca se bo vršila letos meseca avgusta v Štokholmu na Norveškem. Določil se bode ključ, po katerem naj se klasifikujejo zemljišča, način, kako naj postopa pri preizkuševanju zemlje, kako naj se izdelujejo agronomični zemljevidi in druge, v to stroko spadajoče zadeve.

Žival, ki je polna uši, odrigni z ribjim oljem in sperij je potem po treh dneh z mlačno vodo in milom ter jo odrigni s ščetjo. Steljo, ki je bila prej v hlevu, odstrani in sežgi ter stajo dobro osnaži.

Ogrski vinogradi v nevarnosti. — Iz Budimpešte: V 30 vinorodnih občinah se je pojavila peronospora, ki grozi uničiti vse vinograde.

Vinski pridelok na Francoskem se ceni na 50 do 51 milijonov hektolitrov; l. 1909 je znašal 54 milijonov hektolitrov, l. 1908 pa celo 60 milijonov hektolitrov.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Loterijske številke

30. julija

Trst 87 67 60 70 16

Nad 50 receptov

vsebuje kuharska knjiga, ki jo je izdala Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici. Tordka jo razpošilja vsakomur zastoj in poštnine prosto.

10 kron na dan zasluži vsakdo na prav lahek način. Pošljite na dopisnici svoj naslov na firmo: **Jakob König, Dunaj VII.3-Poštni urad 63.**

Vabilo

k

VI. rednemu občnemu zboru

„Goriške zveze gospodarskih zadrug in društev“

registrovane zadrug z omejeno zavezo,

ki se bo vršil

v četrtek dne 11. avgusta 1910 ob 10^{1/2} uri predpoludne

Dnevni red:

1. Poročilo o zvezinem poslovanju za 6. upravno leto 1909.
2. Potrjenje računskega sklepa za l. 1909.
3. Določitev obresti od opravnih deležev in sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Določitev merila, po katerem naj se določi upravni prispevek zadrugam, ki niso posojilnice.
5. Sprememba zadružnih pravil.
6. Dopolnilna volitev dveh udov načelstva in volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11. se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,
naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

V sredini mesta se oddajo sobe. — Naslov pové naše upravništvo. — | — | —

Ivan Bednařik
priporoča svojo

knjigoveznicu
v GORICI

ulica della Croce št. 6.

NAZNANILO.

Vljudno naznanjam, da sem otvoril prvo in edino, oblastveno dovoljeno

pisarno za spisovanje izvansodnih vlog in pisem

posebno v vseh davčnih in pristojbinskih zadevah

kakor: napovedi, prošnje, pritožbe in rekurze. Dajem nasvete in informacije, zračunam in preskrbim kolekovanje knjig za trgovce in obrtnike itd. — Reševanje hitro in točno. — Prevzamem tudi zavarovalna, ter razna druga zastopstva in oskrbovanje hiš. — Pisarna se nahaja: **V Gorici, ulica Mattioli št. 13** v pritličju (blizu senskega trga) in posluje: Ob delavnikih od 8—1 opoldne in od 2—5 popoldne, o nedeljah in praznikih od 9—11 dopoldne. — Priporočam se, z odličnim spoštovanjem

RUD. SIGL,
c. kr. davkar v p.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIĆ & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrjeni najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

JOSIP BONANNI

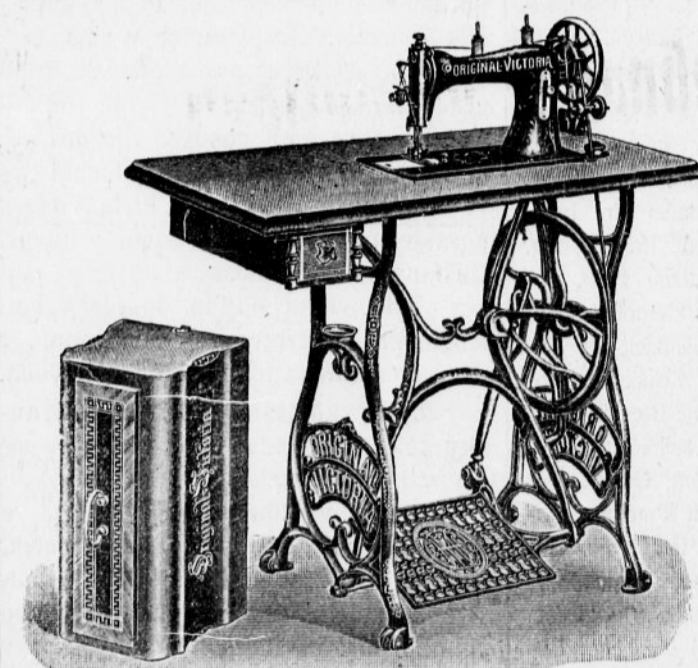
naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem č. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Victoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najpripravljene za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrdba stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje rez-plačno.

Original Victoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokolos „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič.)

